

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի
ասպիրանտների և հայցորդների
նստաշրջանի
նյութերի ժողովածու

2(2) 2018

Երևան
2019

Հրատարակության է երաշխավորել Երևանի պետական
համալսարանի գիտական խորհուրդը

Գլխավոր խմբագիր՝

իրավ. գիտ. դոկտոր, պրոֆեսոր,
ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Գ. Ս. Ղազինյան

Խմբագրակազմ՝

*իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Ա. Հ. Գաբուզյան*
*իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Ս. Ա. Դիրանդյան*
*իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Գ. Բ. Դանիելյան*
*իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Ա. Ս. Հայկյանց*
*իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Ա. Գ. Վաղարշյան*
*իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Վ. Դ. Ավետիսյան*
*իրավ. գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր Վ. Վ. Ստեփանյան*
*իրավ. գիտ. թեկնածու,
դոցենտ Կ. Ա. Գևորգյան*
*իրավ. գիտ. թեկնածու,
դոցենտ Ս. Գ. Մեղրյան*

Հիմնադիր և հրատարակիչ՝
Երևանի պետական
համալսարան

Խմբագրության հասցեն՝ ՀՀ,
0025, Երևան, Ալեք
Մանուկյան 1, ԵՊՀ
իրավագիտության
ֆակուլտետ
Հեռ.՝ 060-71-02-43

Էլ. կայք՝ publications.ysu.am
publishing.ysu.am

Խմբագրությունը կարող է
հրապարակել նյութեր՝
համամիտ չլինելով
հեղինակների
տեսակետներին:

e-mail: law@ysu.am
Տպագրական 26,25 մամուլ:

Տպաքանակը՝ 100
Հանձնված է շարվածքի՝
15.01.2019

Հանձնված է տպագրության՝
02.05.2019

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Գևորգ Վիրաբյան

ՊԵՏՆՈՒՄՊՅՈՒՄՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ
ՄԵԹՈԴԱԲԱՆԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ 7

Ռոզա Աբաջյան

«ՄՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԴԵՄՈԿՐԱՏԻԱՅԻ» ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԸ ԵՎ
ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՁԵՎԵՐԻ
ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԵՐՆԴԻ
ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ (1918-1926 ԹԹ.).....42

Տաթևիկ Նահապետյան

ԴԻՍՈՒՍԸ ՈՐՊԵՍ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ՀԱՐՈՒՑՄԱՆ
ՀԻՄՔ 52

Մոսե Բարսեղյան

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹՅԱՆ՝ ՄԱՐԴՈՒ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՈՎ ԵՎ ԱՋԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՎ
ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՈՐՈՇ
ՀԱՐՑԱԴՐՈՒՄՆԵՐ.....63

Արմինե Դանիելյան

ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅԱՄԲ ՊԱՏՃԱՌՎԱԾ ՎՆԱՍԻ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ
ԱՐԴԻ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ 77

Մոսի Ալեքսանյան

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՐՑԱԽԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԿՈՂՄԻՑ.....88

Քրիստինե Գաբուզյան

ՀԱՅՑԱՅԻՆ ՎԱՂԵՄՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ԷՈՒԹՅՈՒՆԸ.....101

Արթուր Վարդանյան

ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎԸ ՈՐՊԵՍ ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԻ
ՅՈՒՐԱՀԱՏՈՒԿ ՏԵՄԱԿ.....122

Եվա Սադոյան	
ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՏՈՒՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԲՆՈՒՅԹԸ	137
Ռուբինա Պետրոսյան	
ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆԸ, ԽՆԱՄԱՏԱՐ ԸՆՏԱՆԻՔԸ ՈՐՊԵՍ ԱՌԱՆՅ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՆԱՄՔԻ ՄՆԱՅԱԾ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԽՆԱՄՔԻ ԵՎ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏՆԵՐ (ԻՐԱՎԱՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ)	153
Մամինե Պետրոսյան	
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱԺՆԱՅԻՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐՔՈ ԳՏՆՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՏՆՕՐԻՆՈՒՄԸ	178
Աշխեն Սողոմոնյան	
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԼՈՒԾԱՐՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԸ ԵՎ ԴՐԱՆՅ ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄԸ	192
Էդգար Կարապետյան	
ԱՆՉԱՓԱՀԱՍՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ԲՈՒՆԻ ՍԵՌԱԿԱՆ ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԸ, ՎԻՃԱԿԸ ԵՎ ՇԱՐԺԸՆԹԱՅԸ ՀՀ-ՈՒՄ	210
Նունե Հայրապետյան	
ՍԵԴԻԱՑԻԱՅԻ (ՀԱՇՏԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ) ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՊՐՈԲԱՅԻՈՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹ.....	222
Լիանա Եղիգարյան	
ՊԱՏԻԺՈՒ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆՈՐԵՆ ՉԿԻՐԱՌԵԼԻՄ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՓՈՐՁԱՇՐՋԱՆԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԻ ԵՎ ԴՐԱՆՅ ՔՐԵԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՈՐՈՇ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ.....	233

Ռոզա Աբրահամյան

ԱՆՉԱՓՈՒՄ ԴԱՏԱՊԱՐՏՅԱԼՆԵՐԻ ՆԿԱՏԱՄԲ
ԱԶԱՏԱԶԳԿՄԱՆ ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՏԱՐԲԵՐԱԿՄԱՆ ԵՎ
ԱՆՀԱՏԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻ ԻՐԱՎԱԿԱՆ
ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ.....247

Սրբուհի Գալյան

ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՆՁԱՆՑ ՆԿԱՏԱՄԲ ԿԻՐԱՌՎՈՂ
ՊԱՏԻՃՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ.....259

Տիգրան Ղազարյան

ՄԱՍՆԱՎՈՐ ՄԵՂԱԴՐԱՆՔԻ ԳՈՐԾԵՐՈՎ ՔՐԵԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹ
ՆԱԽԱՁԵՌՆԵԼՈՒ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ.....269

Անի Դանիելյան

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՅԻ
ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԸ ՀՀ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ.....293

Առնուլդ Վարդանյան

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒՅԹԻ ՀԱՐԿԱԴՐԱՆՔԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ
ԿԻՐԱՌՄԱՆ ՎԱՐՈՒՅԹԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ
ՏԱՐԲԵՐԱԿՄԱՆ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԸ.....310

Անի Զիլինգարյան

ՊԱՐՏԱՎՈՐԵՑՄԱՆ ԵՎ ՈՉ ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ՎԻՃԱՐԿՄԱՆ
ՀԱՅՑԵՐԻ ՀԱՐԱԲԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ 327

Լիլիթ Պետրոսյան

«EX OFFICIO» ՄԿՁԲՈՒՆՔԻ ԻՐԱՑՄԱՆ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՎԵՐԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՒԼՈՒՄ 340

Անի Միքայելյան

ԸՆԴԴԱՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐԻ ԽԱԽՏՄԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԸ
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻ ՀԱՐՈՒՑՄԱՆ ՓՈՒԼՈՒՄ.....354

Տիգրան Դադունց

ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐՈՒՄ
ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ԱՆՁԱՆՑ ՀՈՂԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԴԱՏԱԿԱՆ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇ ՀԱՐՑԵՐ 370

Տաթևիկ Սարուխանյան

ՀԱՇՏԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ՝ ՈՐՊԵՄ ՎԵՃԵՐԻ ԼՈՒԾՄԱՆ
ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔԱՅԻՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԻ ԷՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ
ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ 386

Գրիգոր Չոբանյան

ՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆՔՆԻՇԻՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ
ԳԼՈՔԱԼԻԶՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ 405

**ՊԱՏԻԺՆ ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆՈՐԵՆ ՉԿԻՐԱՌԵԼԻՄ
ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՓՈՐՁԱՇՐՋԱՆԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՀԻՄՔԵՐԻ ԵՎ
ԴՐԱՆՑ ՔՐԵԱԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ
ՈՐՈՇ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ**

Լիանա Եղիգարյան¹

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ «Եթե դատապարտյալը փորձաշրջանի ընթացքում չարամտորեն խուսափում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելիս դատարանի կողմից նրա վրա դրված պարտականությունները կատարելուց՝ դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ, ինչպես նաև անզգույշ կամ ոչ մեծ ծանրության դիտավորյալ հանցանք կատարելու դեպքում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու վերացման հարցը լուծում է դատարանը»:

Նույն հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ «Փորձաշրջանի ընթացքում անձի կողմից միջին ծանրության, ծանր կամ առանձնապես ծանր դիտավորյալ հանցանք կատարելու դեպքում դատարանը վերացնում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը և պատիժ նշանակում [ՀՀ քրեական] օրենսգրքի 67-րդ հոդվածով նախատեսված կանոններով: Նույն կանոններով պատիժ է նշանակվում նաև նոր անզգույշ կամ ոչ մեծ ծանրության դիտավորյալ հանցանք կատարելու դեպքում, եթե դատարանը վերացնում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը»:

Մեջբերված քրեաիրավական դրույթների վերլուծությունից երևում է, որ ՀՀ քրեական օրենսգիրքը նախատեսում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հետևյալ դեպքերը.

ա) երբ դատապարտյալը փորձաշրջանի ընթացքում չարամտորեն խուսափում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելիս դատարանի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց.

բ) երբ դատապարտյալը փորձաշրջանի ընթացքում անզգույշ կամ ոչ մեծ ծանրության դիտավորյալ հանցանք է կատարում.

---

¹ ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի քրեական իրավունքի ամբիոնի ասպիրանտ, գիտական ղեկավար ի. գ. դ., պրոֆեսոր Ս. Վ. Առաքելյան:

զ) երբ դատապարտյալը փորձաշրջանի ընթացքում միջին ծանրության, ծանր կամ առանձնապես ծանր դիտավորյալ հանցանք է կատարում:

Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու վերոնշյալ հիմքերը սպառիչ են, ինչն էլ նշանակում է, որ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը նշված հիմքերից բացի որևէ այլ հիմքով վերացվել չի կարող:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 6-րդ մասի վերլուծությունից երևում է նաև, որ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հարցը գտնվում է **դատարանի հայեցողության շրջանակներում**, այսինքն՝ յուրաքանչյուր դեպքում դատարանն է որոշում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու կամ այն անփոփոխ թողնելու հարցը, երբ դատապարտյալը փորձաշրջանի ընթացքում՝

ա) չարամտորեն խուսափում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելիս դատարանի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց, կամ

բ) կատարում է անզգույշ նոր հանցանք, կամ

գ) կատարում է ոչ մեծ ծանրության դիտավորյալ նոր հանցանք:

Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու՝ *դատապարտյալի կողմից փորձաշրջանի ընթացքում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելիս դատարանի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց չարամտորեն խուսափելու* հիմքի առումով հարկ է նշել, որ ՀՀ քրեական օրենսգրքի չի բացահայտում «չարամտորեն» հասկացության իրավական բովանդակությունը: Այդուհանդերձ, ՀՀ քրեական օրենսգրքի մի շարք հոդվածների համեմատական վերլուծությունից բխում է, որ օրենսդիրն ընդհանրապես «չարամտություն» բառի տակ հասկանում է անձի դիտավորյալ գործողությունները: Այսինքն՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում դատարանի կողմից անձի վրա դրված պարտականություններից չարամտորեն խուսափել ասելով պետք է հասկանալ վերջինիս կողմից իր վրա դրված պարտականությունները դիտավորյալ չկատարելը: Ավելին՝ հարկ է նաև նշել, որ «խուսափել» տերմինն արդեն իսկ ենթադրում է անձի դիտավորյալ գործողությունները, հետևաբար տվյալ պայմաններում նույնիսկ անիմաստ է «չարամտորեն» տերմինի օգտագործումը: Դրա հետ

մեկտեղ պետք է տարբերակել պարտականությունները կատարելուց «չարամտորեն խուսափելը» դրանք կատարելու անհնարինություննից: Պարտականությունները կատարելու անհնարինությունը կարող է առկա լինել կամ առաջանալ ինչպես օբյեկտիվ (օրինակ՝ տարերային աղետ), այնպես էլ սուբյեկտիվ (օրինակ՝ դատապարտյալի հիվանդություն) այնպիսի հանգամանքների բերումով, որոնք դատապարտյալին զրկում են իր վրա դրված պարտականությունները կատարելու հնարավորությունից: Կարծում ենք՝ պարտականությունները կատարելու անհնարինությունը չի կարող պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հիմք հանդիսանալ, քանի որ այդ դեպքում պարտականությունները չկատարելը կախված չէ անձի կամքից և ցանկությունից, մինչդեռ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու նպատակը դրա վերացումն է՝ պայմանավորված առանց պատիժը կրելու դատապարտյալի ուղղման և պատժի մյուս նպատակների իրագործման անարդյունավետությամբ:

Հատկանշական է, որ, ՀՀ քրեական նոր օրենսգրքի նախագծի¹ (այսուհետ՝ նաև Նախագիծ) 90-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն, եթե դատապարտյալը փորձաշրջանի ընթացքում **խուսափում է** դատարանի կողմից սահմանված պարտականությունները կատարելուց, ապա դատարանը, դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ, վեց ամիս ժամկետով երկարացնում է անձի նկատմամբ նշանակված փորձաշրջանի ժամկետը: Այն դեպքում, երբ փորձաշրջանի ժամկետը երկարացնելուց հետո անձը շարունակում է խուսափել դատարանի կողմից սահմանված պարտականությունները կատարելուց, դատարանը, դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ հսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ, վերացնում է անձի նկատմամբ նշանակված պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու վերաբերյալ որոշումը և անձին ուղարկում է պատիժ կրելու:

ՀՀ քրեական նոր օրենսգրքի նախագծի մեջբերված կարգավորումները մեզ համար նույնպես ընդունելի են: Ինչ վերաբերում է պարտականությունները կատարելու անհնարինությանը, ապա

---

¹ ՀՀ քրեական օրենսգրքի նախագիծ՝ 2017 թվականի հոկտեմբերի 22-ի դրությամբ:

հարկ է նշել, որ այդ առումով Նախագիծը որևէ կարգավորում չի նախատեսում: Կարծում ենք, որ թեև պարտականությունները կատարելու անհնարինության դեպքում դատարանը չի կարող վերացնել պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը, այնուամենայնիվ, դատապարտյալի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ դատարանը պետք է հնարավորություն ունենա քննարկելու պարտականությունները փոխելու հնարավորության հարցը. այդպիսի հնարավորություն նախատեսված է նաև ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 5-րդ մասով: Մակայն հնարավոր են դեպքեր, երբ այլ պարտականության սահմանումն ունակ չէ ապահովելու պատժի նպատակների իրականացումը: Նշված պայմաններում ստացվում է, որ դատարանը կա՛մ ձևականորեն պետք է սահմանի այլ պարտականություններ, կա՛մ գործող կարգավորման պայմաններում պետք է վերացնի պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը, ինչը չի բխում այս ինստիտուտի էությունից: Հետևաբար կարծում ենք, որ եթե դատարանը որոշի չփոխել պարտականություններն այն պատճառաբանությամբ, որ որևէ այլ պարտականություն չի կարող ապահովել դատապարտյալի ուղղումը և պատժի մյուս նպատակների իրականացումը, կամ առկա է այնպիսի օբյեկտիվ կամ սուբյեկտիվ խոչընդոտ, որը դատապարտյալին ընդհանրապես զրկում է ցանկացած տեսակի պարտականություն կատարելու հնարավորությունից (օրինակ՝ դատապարտյալը գտնվում է անգիտակից վիճակում), ապա այդ դեպքում, կարծում ենք, մինչև պարտականությունները կատարելու խոչընդոտի վերացումը փորձաշրջանի ժամկետը պետք է կասեցվի, իսկ խոչընդոտի վերանալուց հետո դատապարտյալը պարտավոր է կատարել իր վրա դրված պարտականությունները, եթե իհարկե չեն անցել մեղադրական դատավճռի վաղեմության ժամկետները:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հարցը դատարանն իր հայեցողությամբ է լուծում նաև այն դեպքում, երբ *դատապարտյալը կատարում է անզգույշ հանցանք*: Քանի որ նշված հոդվածն անզգուշությամբ կատարված հանցանքների դեպքում, ի տարբերություն դիտավորությամբ կատարվածների, հանցագործության տեսակներից կախված որևէ տարբերակում չի նախատեսում, հետևաբար այն հավասարապես վերաբերում է ինչ-

պես ոչ մեծ, այնպես էլ միջին ծանրության հանցագործություններին:

Տվյալ դեպքում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հարցը դատարանի հայեցողությանը թողնելը, կարծում ենք, արդարացված է, քանի որ միշտ չէ, որ նոր անգույշ հանցանքի կատարումը վկայում է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի կիրառման անարդյունավետության մասին:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հարցը դատարանն իր հայեցողությամբ է լուծում նաև այն դեպքում, երբ դատապարտյալը կատարում է ոչ մեծ ծանրության դիտավորյալ հանցանք:

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 29-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերից բխում է, որ հանցանքը համարվում է դիտավորյալությամբ կատարված, եթե անձը գիտակցել է իր գործողության (անգործության)՝ հանրության համար վտանգավոր բնույթը, նախատեսել է դրա՝ հանրության համար վտանգավոր հետևանքները և ցանկացել դրանց վրա հասնելը կամ նախատեսել է հանրության համար վտանգավոր հետևանքների առաջացման հնարավորությունը, չի ցանկացել այդ հետևանքները, բայց գիտակցաբար թույլ է տվել դրանք: Այսինքն՝ դիտավորյալ հանցանք կատարելու դեպքում անձը գիտակցում է, որ կատարում է հանրորեն վտանգավոր և հակահրավակական արարք, ինչն էլ վկայում է այն մասին, որ դատապարտյալը չի ուղղվել և չի գտնվում ուղղման ճանապարհին, այլ հակառակը՝ պատիժը պայմանականորեն կիրառված չլինելու պայմաններում կրկին կատարել է հանցագործություն:

Հետևաբար փորձաշրջանի ընթացքում ցանկացած ծանրության դիտավորյալ հանցանք կատարելն ինքնին վկայում է դատապարտյալի նկատմամբ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու անարդյունավետության մասին: Ուստի կարծում ենք՝ դիտավորյալ ցանկացած հանցանք կատարելու դեպքում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելը պետք է սահմանել որպես դատարանի պարտականություն: Նշված տրամաբանությունից իր հերթին ակնհայտորեն բխում է, որ, տվյալ պայմաններում նոր դիտավորյալ հանցագործության համար դատավճիռների համակցության կանոններով պատիժ նշանակելու դեպքում վերջնական

պատիժ սահմանելով, դատարանը վերջնական պատիժն ինքնըստինքյան չի կարող պայմանականորեն չկիրառել:

Հատկանշական է նաև, որ եթե դատարանը որոշում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը չվերացնել, ապա փորձաշրջանի ընթացքում կատարված նոր հանցագործության համար ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածը կիրառելու առումով օրենսդիրը որևէ սահմանափակում չի նախատեսում, ինչի հետևանքով ստացվում է, որ, օրինակ, եթե դատարանը որոշում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը չվերացնել, ապա կարող է նոր կատարած հանցագործության համար կրկին կիրառել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածը: Սակայն այդ դեպքում անհասկանալի է, թե ինչպես պետք է հոսեն երկու հանցագործությունների համար սահմանված փորձաշրջանները: Ավելին, հաշվի առնելով, որ ՀՀ քրեական օրենսգրքը չի նախատեսում նաև փորձաշրջանների գումարման հնարավորություն, իսկ 67-րդ հոդվածի կանոններով պատիժ նշանակել թույլատրելի է համարում միայն, երբ դատարանը վերացնում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը, ստացվում է, որ դատարանը նաև տվյալ դեպքում չի կարող նշանակված պատիժները գումարել և երկու արարքի համար սահմանել ընդհանուր փորձաշրջան: Մյուս կողմից, եթե դատարանը նոր կատարած հանցանքի համար չկիրառի ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածը, ապա տվյալ դեպքում անհասկանալի է, թե ինչպես պետք է ի կատար ածվի ազատագրվումը, և հոսի նախորդ արարքի համար սահմանված փորձաշրջանը, արդյոք դրանք պետք է ի կատար ածվեն գուգահեռաբար, թե՞ հերթականությամբ:

Նշված փակուղային իրավիճակներից խուսափելու համար, կարծում ենք, տվյալ խնդրի առավել արդյունավետ լուծումը կլինի, եթե ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածում սահմանվի, որ *«Փորձաշրջանի ընթացքում անձի կողմից հանցանք կատարելու դեպքում դատարանը վերացնում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը և պատիժ է նշանակում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի կանոններով: Փորձաշրջանի ընթացքում անձի կողմից անզգույշ հանցանք կատարելու դեպքում նշված կանոնի կիրառումն արգելք չէ վերջնական պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու համար»:*

ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ «Փորձաշրջանի ընթացքում անձի կողմից միջին ծանրութ-

յան, ծանր կամ առանձնապես ծանր դիտավորյալ հանցանք կատարելու դեպքում դատարանը վերացնում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը(...): Մեջբերված քրեակիրավական նորմի վերլուծությունից երևում է, որ դատարանը **պարտավոր է** վերացնել պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը, եթե փորձաշրջանի ընթացքում դատապարտյալը կատարում է՝

ա) միջին ծանրության դիտավորյալ նոր հանցանք, կամ

բ) ծանր դիտավորյալ նոր հանցանք, կամ

գ) առանձնապես ծանր դիտավորյալ նոր հանցանք:

Այսինքն՝ այս դեպքում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելը դուրս է դատարանի հայեցողությունից, ուստի դատարանը վերոնշյալ յուրաքանչյուր դեպքում պարտավոր է անվերապահորեն վերացնել պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը: Ընդ որում, ՀՀ քրեական օրենսգրքի օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն, նշված դեպքերում նույնպես դատարանը պատիժ է նշանակում ՀՀ քրեական օրենսգրքի 67-րդ հոդվածով նախատեսված՝ դատավճիռների համակացությամբ պատիժ նշանակելու կանոններով:

Վերոգրյալի հիման վրա մեր կողմից առաջարկվող կարգավորման պայմաններում ստացվում է, որ դիտավորյալ նոր հանցագործություն կատարելու դեպքում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելիս վերջնական պատժի նկատմամբ դատարանը չի կարող կրկին կիրառել ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածը:

Հարկ է նշել, որ մինչև 2004 թվականի հունիսի 9-ին ընդունված ՀՕ-97-Ն ՀՀ օրենքով ՀՀ քրեական օրենսգրքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 7-րդ մասում նշված դեպքերում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հարցը ևս գտնվում էր դատարանի հայեցողության շրջանակներում, և դատարանն էր որոշում այն վերացնելու կամ անփոփոխ թողնելու հարցը: Այդպիսի մոտեցումը, կարծում ենք, արդարացված չէր:

Հարկ է անդրադառնալ նաև պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու՝ քրեակատարողական օրենսդրությամբ սահմանված իրավակարգավորումներին:

Այսպես, ՀՀ քրեական օրենսգրքի վերոնշյալ դրույթներից բացի, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու առանձին

հիմքեր նախատեսում է նաև ՀՀ քրեակատարողական օրենսգիրքը, որի 132-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում փորձաշրջանի ընթացքում անձի կողմից դատարանի դատավճռով իր վրա դրված պարտականությունները պարբերաբար կամ չարամտորեն չկատարելու կամ վերահսկողությունից խուսափելու դեպքերում նրա վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի ղեկավարը միջնորդություն է ներկայացնում դատարան՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու և դատավճռով նշանակված պատիժը կատարելու մասին»:

Փաստորեն, ի տարբերություն ՀՀ քրեական օրենսգրքի, ՀՀ քրեակատարողական օրենսգիրքը նախատեսում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հետևյալ հիմքերը՝

ա) դատապարտյալի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները պարբերաբար չկատարելը,

բ) դատապարտյալի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները չարամտորեն չկատարելը,

գ) դատապարտյալի կողմից վերահսկողությունից խուսափելը:

Չատկանշական է, որ, ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն, դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի միջնորդությամբ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հարցով դատարան ղիմելու հնարավորություն օրենսդիրը նախատեսում է **միայն** այն դեպքում, երբ դատապարտյալը փորձաշրջանի ընթացքում **չարամտորեն խուսափում** է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելիս դատարանի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց:

Չատկանշական է նաև, որ ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 2-րդ մասից բխում է, որ օրենսդիրը տվյալ դեպքում նախատեսում է պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու երկու ինքնուրույն հիմք՝ պարտականությունները պարբերաբար չկատարելը և պարտականությունները չարամտորեն չկատարելը: Ընդ որում, ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն, պարտականությունները պարբերաբար չկատարել է համարվում անձի կողմից մեկ տարվա ընթացքում երկու կամ ավելի անգամ արգելված գործողություններ-

րի կատարումը կամ պարտականությունների չկատարումը կամ իր վրա դատարանի կողմից դրված պարտականությունները երեսուն օրից ավելի չկատարելը: Հարկ է նշել, որ ՀՀ քրեական օրենսգիրքն օգտագործում է ոչ թե «պարբերաբար չկատարել», այլ «չարամտորեն խուսափել» ձևակերպումը, ինչից էլ հետևում է, որ ՀՀ քրեական օրենսգիրքը պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հնարավորությունը կապում է պարտականությունները թեկուզ **մեկ անգամ չարամտորեն՝ դիտավորությամբ չկատարելու** հետ:

Մյուս կողմից՝ ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 3-րդ մասից երևում է նաև, որ պարտականությունները պարբերաբար չկատարելն օրենսդիրը չի կապում անձի դիտավորության՝ չարամտության հետ: Հետևաբար ստացվում է, որ նույնիսկ օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ տարբեր պատճառներով տևական ժամանակ կամ մի քանի անգամ իր վրա դրված պարտականությունները չկատարելու անհնարինության դեպքում նույնպես պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը կարող է վերացվել: Այդպիսի մոտեցումը, ինչպես արդեն նշվել է, արդարացված չէ և չի բխում քննարկվող ինստիտուտի դերից ու նշանակությունից:

Վերագրյալի հիման վրա կարծում ենք՝ դատարանի կողմից նշանակված պարտականությունները նույնիսկ մեկ անգամ չկատարելը կարող է վկայել պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու անարդյունավետության մասին:

Նշվածից բացի՝ ՀՀ քրեակատարողական օրենսգիրքը որպես պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու ինքնուրույն հիմք նախատեսում է նաև դատապարտյալի կողմից վերահսկողությունից խուսափելը, ընդ որում, ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում անձը վերահսկողությունից խուսափող է համարվում, եթե նրա գտնվելու վայրը չի բացահայտվում 30 օրվա ընթացքում: Այսպես, ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 128-րդ հոդվածի համաձայն, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում անձի նկատմամբ իրականացվում է վերահսկողություն: Այդ վերահսկողությունն իրականացվում է ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքով և Հայաստանի Հանրապետության «Պրոբացիայի մասին» օրենքով սահմանված կարգով: Ընդ որում՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում անձի

նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է պրոբացիայի ծառայության տարածքային մարմինը, իսկ գինձառայողի նկատմամբ՝ նրա գործամասի հրամանատարությունը:

ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 130-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում պրոբացիայի ծառայության տարածքային մարմինը, իսկ գինձառայողի պարագայում նրա գործամասի հրամանատարությունը փորձաշրջանի ընթացքում կատարում են անձի անհատական հաշվառում, համապատասխան ծառայությունների կամ հասարակական կազմակերպությունների հետ համագործակցությամբ վերահսկողություն են իրականացնում այդ անձի կողմից հասարակական կարգը պահպանելու և դատարանի կողմից նրա վրա դրված պարտականությունները կատարելու նկատմամբ:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ քրեական օրենսգիրքը չի նախատեսում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հնարավորություն՝ դատապարտյալի կողմից վերահսկողությունից խուսափելու հիմքով: Ուստի նման հիմքով դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմինը թեև կարող է միջնորդություն ներկայացնել դատարան, սակայն ՀՀ քրեական օրենսգրքում նշված հիմքի նախատեսված չլինելու պատճառով ստացվում է, որ դատարանն այդ հիմքով չի կարող վերացնել պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը: Մինևույն ժամանակ հաշվի առնելով, որ ՀՀ քրեական և քրեակատարողական օրենսգրքերով նախատեսվում է, որ դատապարտյալի նկատմամբ պետք է սահմանվի վերահսկողություն, իսկ համապատասխան մարմինների վրա դրված է վերահսկողություն իրականացնելու պարտականություն, կարծում ենք, որ պրակտիկայում հնարավոր տարբեր մեկնաբանություններից խուսափելու և միասնական պրակտիկա ձևավորելու տեսանկյունից անհրաժեշտ է ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածում նախատեսել պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու՝ դատապարտյալի կողմից վերահսկողությունից խուսափելու հիմքը:

Վերոգրյալի հիման վրա առաջարկում ենք ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածի 6-րդ մասը և ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. *«Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում փորձաշրջանի ընթացքում անձի կողմից դատարանի դատավճռով*

իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց կամ վերահսկողությունից խուսափելու դեպքերում նրա վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի ղեկավարը միջնորդություն է ներկայացնում դատարան՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու և դատավճռով նշանակված պատիժը կատարելու մասին»:

ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Եթե պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում անձը խուսափում է դատարանի դատավճռով իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց կամ թույլ է տալիս իրավախախտում, որի համար նրա նկատմամբ վարչական, իսկ զինծառայողի նկատմամբ կարգապահական տույժ է կիրառվում, ապա նրա վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմինը գրավոր նախազգուշացնում է նրան պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հնարավորության մասին»:

Հարկ է նշել, որ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 70-րդ հոդվածը, ինչպես նաև ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքը չեն նախատեսում պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հնարավորություն՝ դատապարտյալի կողմից իրավախախտում կատարելու հիմքով, հետևաբար դատապարտյալի վարքագծի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմնի՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հնարավորության մասին նշված հիմքով գրավոր նախազգուշացնելու իրավասությունն իմաստագրկվում է:

Ավելին՝ ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 132-րդ հոդվածի 1-ին մասում նշված է նաև «խուսափում է դատարանի դատավճռով իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց» ձևակերպումը, ինչը նշանակում է, որ օրենսդիրը տվյալ դեպքում նկատի ունի նաև դատապարտյալի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները դիտավորությամբ չկատարելը, ինչի պատճառով դատապարտյալին նախազգուշացնելն իմաստագրկվում է, քանի որ այդ դեպքում դատապարտյալի նկատմամբ վերահսկողություն իրականացնող մարմինը պետք է դիմի դատարան՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու միջնորդությամբ:

Ինչ վերաբերում է վարչական կամ կարգապահական խախտումներին, ապա ՀՀ քրեական և քրեակատարողական օրենսգրքերից բխում է, որ փորձաշրջանի ընթացքում դատա-

պարտյալի կողմից իրավախախտում կատարելը չի կարող պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հիմք հանդիսանալ: Պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու նպատակն է առանց նշանակված պատիժը կրելու դատապարտյալի ուղղումը: Հանցանք կատարած անձի ուղղման նպատակը պատժի կրումից հետո հանցագործին այնպիսի քաղաքացի տեսնելն է, որն այլևս ընդունակ չէ հանցագործություն կատարելու: Հետևաբար, կարծում ենք, փորձաշրջանի ընթացքում իրավախախտում կատարելը (օրինակ՝ տրանսպորտային միջոցը սխալ կայանելը) չի նշանակում, որ դատապարտյալի ուղղումն անհնար է առանց նշանակված պատիժը իրապես կրելու: Մինևս ժամանակ կարծում ենք, որ այն դեպքերում, երբ դատապարտյալը կատարում է նոր հանցագործություն, պատիժ նշանակելիս և պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու հարցը լուծելիս դատարանը կարող է հաշվի առնել դատապարտյալի պատիժը պայմանականորեն չկիրառելուց հետո կատարած վարչական կամ կարգապահական իրավախախտումների համար պատասխանատվության ենթարկված լինելը՝ անկախ դրանց համար կիրառված տույժերի մարված կամ հանված լինելուց, ինչպես նաև իրավախախտումների բնույթը և դրանց կապը նախկինում կատարած արարքի հետ: Նշվածը հատկապես կարևորվում է այն դեպքերում, երբ, օրինակ, ՀՀ քրեական օրենսգրքի 242-րդ հոդվածով նախատեսված հանցանքի համար դատապարտված անձը, ում նկատմամբ պատիժը պայմանականորեն չի կիրառվել, խուսափում է իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց կամ կատարել է նոր անզգույշ հանցագործություն, հետևաբար դատարանը պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելու հարցը լուծելիս (նոր անզգույշ հանցանքի դեպքում՝ մեր կողմից առաջարկվող կարգավորման պայմաններում վերջնական պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու հարցը լուծելիս) կարող է հաշվի առնել նաև ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովմանն ուղղված պահանջները կամ ճանապարհային երթևեկության կամ տրանսպորտային միջոցների շահագործման կանոնները խախտելու համար ենթարկված վարչական պատասխանատվությունները կամ զինվորական կարգի դեմ հանցանք կատարած դատապարտյալի դեպքում՝ ծառայության ընթացքում կարգապահական պատասխանատվության ենթարկվելը և այլն:

**ПРАКТИЧЕСКИЕ ВОПРОСЫ ОСНОВ И УГОЛОВНО- ПРАВОВЫХ
ПОСЛЕДСТВИЙ ОТМЕНЫ ИСПЫТАТЕЛЬНОГО СРОКА,
УСТАНОВЛЕННОГО В СЛУЧАЕ УСЛОВНОГО НЕПРИМЕНЕНИЯ
НАКАЗАНИЯ**

*Лиана Едигарян
Аспирант кафедры уголовного права ЕГУ*

Данная статья посвящена исследованию основ и уголовно-правовых последствий отмены испытательного срока, установленного в случае условного неприменения наказания. В статье рассматривается ряд вопросов урегулирования данного вопроса в Уголовном и Уголовно-исполнительном кодексе РА. Мы предложили новые правила назначения наказания при отмене условного осуждения в случае совершения нового преступления в течение испытательного срока.

**CERTAIN PRACTICAL ISSUES OF THE GROUNDS AND
CRIMINAL- LEGAL CONSEQUENCES OF NULLIFICATION OF
THE PROBATION PERIOD SET IN CASES OF
CONDITIONAL PUNISHMENT**

*Liana Yedigaryan
PhD student of the chair of criminal law, YSU*

The present article is devoted to examining the grounds and criminal- legal consequences of cancellation of the probation period set in cases of conditional punishment. The article discusses the regulation of the issue in the Criminal and Penal Code of the Republic of Armenia. The author has given a suggestion on the rules for assigning a sentence in the case of committal of a crime by the convict during the probation period.

Բանալի բառեր՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը, փորձաշրջան, պատիժ նշանակել, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելը վերացնելը, դատապարտյալի կողմից իր վրա դրված պարտականությունները կատարելուց խուսափելը, պարտականությունների կատարման անհնարինություն:

Ключевые слова: условное неприменение наказания, испытательный срок, назначение наказания, отмена условного неприменения

наказания, уклонение от обязанностей, возложенных на осужденного в случае условного неприменения наказания, невозможность исполнения обязательств.

Key words: *conditional punishment, probation period, assignment of punishment, nullification of the conditional punishment, evading the implementation of the duties, impossibility to perform obligations.*